

АРХЕТИПСКЕ ОСНОВЕ АМЕРИЧКОГ МЕСИЈАНИЗМА И „МОЋИ НЕЉУДСКОГ ПОРЕКЛА”

Успомене из „царства сенки”

Шта представља „Зелена земља”, „Земља смрти”, „западнија од Запада”? Да ли утвара Атлантиде хара данашњим светом? Зашто неки иницирани и утицајни Јевреји тврде да је њихова традиција западног порекла? Шта су на Месецу, где (по предању) почивају душе предака, тражили амерички космонаути? Да ли је у њиховом спуштању било обредних елемената? Каква је веза између идеологије американизма и карго-култова? Зашто у Америци сунце излази на Западу (европском) а залази на Истоку (далеком), и шта доноси тај обрнути симболизам, то наличје света? Зашто су стари народи прећутали своја „открића Америке” и зашто се данас скрива древна симбологија тог континента?

Пише: Александар Дугин

Настављајући тему коју смо започели у текстовима „Континент Русија” и „Евроазијско несвесно”, желели бисмо да анализирамо, у општим цртама, мисију америчког континента из перспективе сакралне географије.

САД, последња светска суперсила, данас играју главну улогу у светској геополитици. Од краја XIX века тај периферни и маргинални континент, који је дотле био само европска провинција и заузимао другоразредно место у односу на Стари свет, постаје све самосталнији политички и културни чинилац. После Другог светског рата, САД су се претвориле у универзални модел, парадигму, не само у европским, него чак и азијским земљама. Америка игра све важнију улогу, а укупност америчких идеолошких, културних, психолошких, па чак и философских фактора превазилази оквире чисто економског или војног утицаја. Све се јасније помаља митска Америка. Ако је таква „неосакрална идеја о Америци“ могла продрети и пронаћи упориште у светској геополитичкој свести, чврсто смо уверени да су за то постојали веома дубоки разлози. Разлози у вези са колективним несвесним човечанства, са оном хиљадугодишњом тајном континенталном географијом, јер сећање на њу истрајава у психичким архетиповима.

Стога ће циљ овог поглавља бити приказ те митске стране Америке, посматране као унутрашњи континент.

ТАЈНА КАРТА

Данас су све популарније хипотезе да је Стари свет открио Америку много пре путовања Кристифора Колумба. Доказано је да су Викинзи својим бродовима посећивали Северну Америку – рунски натписи налазе се свуда по источним обалама Канаде, Лабрадора, Њу Фундленда и другим пределима. Истраживач Жак де Мијо заступа прилично аргументовану теорију о везама између цивилизације Инка и Викинга. Неки аутори тврде да је Европа одувек знала за постојање америчког континента и да само из разлога херметичке природе то није било јавно обелодањивано. У том контексту, велико занимање буди загонетна историја карте Мухидина Пирија Реиса. Размотримо је детаљније.

Мухидин Пири Реис, адмирал турске флоте, објавио је 1520. поморски атлас *Бахрије* (тај атлас се данас чува у константинопољском Националном музеју). Неке од карата у атласу необично верно приказују Северну и Јужну Америку, Гренланд, али и Антарктик. Уколико се држимо познатих чињеница које су утврдили званични историчари, за Антарктик морепловци, наравно, нису могли знати.

Пири Реис објашњава појаву ових карата на следећи начин: током једне поморске битке, турски официр Кемал заробио је неког Шпанца који је учествовао у три Колумбове експедиције и поседовао је те карте. Пири Реис тврди у својим белешкама да је само захваљујући тим картама Колумбо могао открити Нови свет. Ову запањујућу чињеницу потврђује и син Фернандо, Кристифора Колумба. У својој књизи *Живот адмирала Кристифора Колумба*

он каже: „Добро је проверио (Колумбо) све податке које је могао прикупити, пре него што је постао убеђен да ће открити многе земље западно од Канарских острва.”

Колумбове карте до којих је дошао Пири Реис биле су исцртане 1498. године. Пири Реис је, пак, тврдио да су Колумбови подаци потицали из једне тајне књиге, написане још у доба Александра Великог. Међутим, неки детаљи на картама – на пример, чињеница да су на њима Антарктик и Гренланд без леденог покривача, на основу чега се, извесно је, може доказати да је Гренланд настао спајањем двају острва (што је недавно и потврдила једна француска експедиција) – упућују на то да је пред нама географска слика планете од пре 5.000 година! Анализа карата Пирија Реиса од стране доктора Афетинана Тариха Курумуга у његовој књизи *Најстарија карта Америке* (Анкара, 1954), те експертиза Института за хидрографију САД, јасно потврђују њихову невероватну прецизност. На картама се чак појављују планински венци Антарктика и Гренланда, које су геолози тек недавно открили. Осим тога, по мишљењу стручњака, оваква прецизност могла се постићи само на основу снимка из ваздуха.

У сваком случају, неопходно је да евроазијски народи знају истину о преколумбовској Америци. Будући да ниједна истина не може нестати, већ се само може преселити у сферу несвесног или у дубине езотеријске тајне, претпостављамо да је један тако значајан континент као што је Америка неминовно морао бити важна карика најстарије сакралне географије. И да ће улога те веома особене цивилизације, оличене данашњом Америком, бити пресудна у буђењу успаваних древних архетипова.

ЗАШТО АМЕРИКА, А НЕ „КОЛУМБИЈА”?

Многи објашњавају да је садашњи назив америчког континента – изведен из имена Америга Веспучија, а не Кристифора Колумба – историјска омашка и случајна неправда. Ми се никако не можемо сложити с тим објашњењем. Није тешко констатовати да се, чак и на приземном нивоу чисто рационалних назива, укорењују само они који на неки начин саобраћају са полусвесним лингвистичким архетиповима, што се огледа у феномену познатом као „народна етимологија”. Звучни квалитет речи понекад игра веома важну улогу, па поистовећивање појмова само на основу звучне сличности није толико погрешно као што је сматрала антипсихолошка и позитивистичка наука XIX и почетком XX века. То, наиме, у великој мери открива постојаност семантичких структура, не на нивоу речи већ на нивоу самосталног значења слова и спојева слова. На истом принципу, који је од заборава сачувала народна етимологија, утемељене су метафизички пуновредне сакралне методе, као што су хиндуистичка нирукта и јеврејска кабала. У сваком случају, мислимо да је реч *Америка*, како би била у чврстој спрези са џиновским континентом, изузетно важним по својој геополитичкој мисији, морала садржати у себи звучну праслику. Праслику повезану са архаичним моделима протојезика, рудиментарно сачуваног у подсвести евроазијских нација.

Прво, у сакралној слици и (сходно томе) у називу *Америка*, морала се одразити идеја о њеном крајње западном пореклу. По радовима професора Вирта, најдревнији западни сакрални центар била је земља Мо-Уру, острво Мо-Уру у северозападном Атлантику. Ово име помиње *Бундахишна* (зороастријска света књига), где се каже да је то треће боравиште великих аријских предака, после Арјане-Ваеђе. (Арјана-Ваеђа се налазила на Северном Полу, на арктичком континенту који се звао Арктогеја и који је нестао пре много хиљада година). Но, захваљујући кључној речи „Мо-Уру” и на основу дешифровања најстаријих рунских и проторунских знакова (и, нарочито, на основу дешифрованог преддинастичког линеарног египатског писма, као и критских натписа, па чак и на основу праисторијских пећинских цртежа), професор Вирт је успео да продре у тајну многих расних и етничких катаклизми током праисторије. Мо-Уру се помиње и у бројним фонетским варијацијама. У Библији, Морија се зове земља у којој је, по Мојсију, Аврам требало да жртвује Исака Богу; у келтским сагама, у којима се говори о земљи Мориас или Муриас, отаџбини божанских нордијских племена Туата де Данан; у скандинавским култовима, у којима се чувени камени круг паганског центра у Упсали зове Морастен, или, у преводу, „камен из Мора”...

Вирт сматра – и то уверљиво показује у својим веома исцрпним и добро аргументованим делима *Порекло човечанства*, *Свештена протописменост човечанства*, и другим – да су Аморејци, Мавари, па чак и Маори из Океаније потомци древних становника тог сакралног центра у Северном Атлантику. Географија тог сакралног центра касније је била пресељена у историјску топонимију нових места која су населили „народи Мо-Уру”.

Занимљиво је да *Амореј* на старојеврејском прецизно значи „народ са Запада” (ам уру). Постоји такође сакрална доктрина која потврђује да је јеврејска традиција западна по свом симболизму и преисторијском пореклу. О томе нарочито сведочи јеврејски обичај да се долазак Нове године слави у јесен, као и да се дан дели на 24 сата почевши од поподнева, што истиче изузетну важност западне оријентације. Јер поподне и јесен, као очите космичке подударности, одговарају периоду заласка дана и године. Из те перспективе, сам халдејски Ур, из којег је изашао Аврам пут Обећане земље, пре би могао бити Мо-Уру, северноатлантски Ур. Чак и *Зохар* тврди да Ур у којем је у почетку био Аврам симболизује више духовно стање које је Аврам, због захтева Божје промисли, морао напустити и спустити се много ниже.

Занимљиво је нагласити да и сами Јевреји често деле такво мишљење о западном пореклу своје традиције. Може се то уочити и у најранијим ционистичким пројектима организовања „јеврејске државе” на тлу Америке, и у књигама Симона Визентала о јеврејској преисторији Америке, и код Едмунда Вајсмана у његовом делу *Америка, Нови Јерусалим*.

Тако, загонетни Мо-Уру означава управо један сакрални неевропски континент на Западу, у Атлантику. Али „мо-уру”, „амуру” или „амору” (ови облици се срећу у различитим традицијама) фонетски је веома слично са „Америка”. Стога се не може занемарити, чак је и сасвим извесно, да је управо та „судбинска подударност” послужила као свесна или несвесна основа да Нови свет коначно добије име. Име споља тако профано, а ипак тако сакрално по свом унутрашњем садржају.

АТЛАНТИДА И ТРАНС-АТЛАНТИДА: ТАЈНА ДОЛАРА

Природно је да Америка – „Мо-Уру” – има непосредну везу са митом о Атлантиди, палеоконтиненту о којем су говорили Солон, Платон и многи други после њих. Атлантида је била сакрални западни континент, где је цветала посебна духовна цивилизација и који је нестао после једне велике катаклизме и поплаве. Пропаст тог континента скоро увек се описује као догађај који се одвијао у етапама: пошто су потонула главна континентална врата, западно од Евроазије и Африке, још извесно време опстала су нека острва у Северном Атлантику, где су наша уочиште последња атлантска племена, чувари извесне традиције, веома особене. Један од остатака Атлантиде, по мишљењу Вирта, била је земља Мо-Уру, која је потопљена много касније, неколико миленијума после главне катаклизме.

Међутим, континент Америка, по свему судећи, није тај најзападнији континент сакралне географије (то јест Атлантида), већ њен продужетак ка Западу. Другим речима, Америка се налазила иза Атлантиде и била је *земља иза Запада*. Могуће је да би се тим сакралним симболичким положајем могла објаснити њена узнемирујућа тајанственост у оквиру сакралне географије евроазијских цивилизација.

По предању евроазијске сакралне географије, на Западу се налази Зелена земља, Земља мртвих, неки полуматеријални свет који подсећа на грчки Хад или јеврејски Шеол. То је земља сумрака и заласка сунца из које обичним смртницима нема излаза и у коју само посвећеник може ући. Сматра се да и име Гренланд (дословно *Зелена земља*) припада истом симболичком скупу. Али Зелена земља није Атлантида (а није чак ни Мо-Уру). То је земља која се налази још западније од Атлантиде, „свет смрти”, „царство сенки”. Такав онострани аспект америчког континента запањујуће се открива у једној наоко баналној ствари као што је знак долара. Рене Генон је приметио да симбол \$ на америчким новчаницама потиче од графички поједностављеног сакралног печата који се налазио на древним новчићима медитеранског подручја. У свом изворном облику, две вертикалне линије представљале су два „Хераклова стуба” који су се по традицији налазили на крајњем Западу, иза Гибралтарског мореуза. Слово „S”, у облику петље, представљало је у почетку графички симбол гесла: „Nec plus ultra.” Дословно: „Нема даље”. Оба симбола обележавала су крајњи запад, границу сакралне хумане географије иза које су се налазили нељудски светови. Тај симбол границе који је упозоравао да се не сме ићи даље од Гибралтара претворио се, парадоксално, у финансијски амблем Америке, земље смештене иза границе, управо тамо где се не сме ићи, тамо где нам графичка ознака на прототипу долара категорички забрањује да се упутимо. У томе се огледа „онострани” симболички карактер Америке, као отелотворења мрачних геополитичких начела, забрањених људској цивилизацији.

Из те перспективе, поновно откриће америчког континента од стране Колумба крије у себи претећи злокобан смисао, јер претпоставља појаву нестале Атлантиде на хоризонту историје. Чак не саме Атлантиде, већ њене сенке, њеног негативног продужетка ка симболичком Западу, ка „свету мртвих”. Сходно томе, прилично је симптоматична временска подударност тог „новог открића” са почетком наглог суноврата европске цивилизације, а и шире евроазијске, која је управо у ово време убрзано почела да губи своја суштинска сакрална, религиозна и духовна упоришта.

Америка од тада на философско-културном плану постаје идеално место за профане, атеистичке или полуатеистичке утопијске пројекције. Модели друштва утемељени искључиво на рационалистичком и профаном, почев од Томаса Мора, све чешће се селе на овај континент. Представе о *Зеленој земљи* на Западу, архетипови „земље мртвих” у којој владају нека врста вечног мира и реда, имале су већи утицај на утописте и њихове теоријске конструкције, него девичанска нетакнутост огромних пространава предодређених за практично остваривање Утопије. Историјски циклус Америке може се упоредити с појавом нове Атлантиде која је изронила из морских дубина. Али не веродостојне и васкрсле, већ једне нестварне, лажне, утварне Атлантиде која подло и обмањивачки ствара привид наступајућег „златног доба”, док истовремено око себе шири задах трулежи и распадања једног континента-гробнице.

ИЗЛАЗАК НА ЗАПАДУ, ЗАЛАЗАК НА ИСТОКУ

Једном приликом је познати метафизичар и традиционалиста Гајдар Џемаил истакао следећу занимљиву особеност географског положаја америчког континента: сваког јутра Американцима сунце излази са европске стране, односно са оне стране која се у сакралној географији обично означава као Запад, а залази на азијској страни или на симболичком Истоку. Овај обрнути симболизам страна света у опажању становника америчког континента чудновато се подудара с познатим есхатолошким пророчанством по којем ће у последња времена сунце излазити на западу, а залазити на истоку. То је неминовно морало утицати на најархаичније нивое колективне америчке психе и дефинитивно уобличити изузетно специфичну улогу Америке као васкрсле Трансатлантиде („За-Атлантиде”), „Зелене земље мртвих”. Ако томе додамо

рационалистички утопизам не само десакрализованих теоретичара Старог света већ и отаца-оснивача Сједињених Америчких Држава, заиста ћемо добити парадигматску варијанту месијанске есхатолошке космологије. Она глобално структурира континенталну свест и упорно делује нарочито у оним аспектима који су најдубље повезани са геополитиком, универзализмом и самопоистовећивањем.

Есхатолошки след догађаја и њихов опис углавном је исти у најразличитијим религијама. Како у хришћанству, тако и у исламу или јудаизму, те у већини аријских паганских традиција, па чак и у меланезијским карго-култовима, месијанско доба одликује се васкрсењем, односно повратком мртвих, поновним успостављањем рајског благостања, проналажењем свега што је изгубљено током Историје, појавом Нове Земље и Новог Неба, вечним блаженством и миром, итд.

Ако пажљиво осмотримо амерички менталитет у његовој северноамеричкој варијанти, најкарактеристичнијој и најизразитијој, пронаћи ћемо скоро сва обележја овакве есхатолошке слике, додуше схваћене на помало „ретуширан” начин. „Васкрсење мртвих” се испољава кроз замрзавање тела богатих Американаца који се надају могућности оживљавања помоћу научних достигнућа наредног века, али и у бескрајном низу америчких неоспиритуалистичких секти које проповедају танатофилију и које „научно” (помоћу шарлатанских инструмената) доказују „бесмртност душе”. „Рајско благостање” је поистовећено с „материјалним просперитетом”, док „Нова земља” и јесте сам амерички континент, темељ „златног доба” које се у извесним херметичким и астролошким круговима назива „Добом Водолије” или „Новим добом” (тако се, узгред, зове и један широки амерички неомистичарски покрет).

Есхатологија прожима и саму концепцију „Новог светског поретка”, савремене лозинке за модерну „светску заједницу” која понавља и развија америчке идеолошке пројекте. И та концепција, дакле, подразумева експанзију америчког модела на остатак планете. Тако „Нова земља”, „Нови свет” који је изронио из дубина једне узнемирујуће мистерије и једне езотеријске тајне, намерава да постане духовна „Нова земља” о којој говори Апокалипса, а која би требало да се појави после Краја Времена. Међутим, постапокалиптично доба је већ наступило на просторима америчког континента: савезничка победа у Другом светском рату која је САД донела светско господство, као и симболика прогона Јевреја (мистичне и веома значајне нације у историји) у Немачкој, све то скупа створило је теорију „Холокауста”, „Последње жртве у Историји” после које је Трансатлантида, уједињена са „Новим Израилем”, ушла у период Великог Сабата, Срећног доба, у Доба Водолије, у Ново Доба („New Age”). Месијанска времена су отпочела и америчка архаична континентална свест, попут узнемиреног духа тог васкрслог континента, потхрањује месијанска есхатолошка стремљења мистичном снагом. Снагом укоренењем у симболичком доживљају света, доживљају човечанства

које је захваљујући свом хиљадугодишњем искуству спознало и схватило постојеће подударности и везе простора и времена.

„СВЕТА АМЕРИКА”

Несвесни архаични комплекс „америчког сна” има свој конкретан израз у политичкој теологији американизма. Реч је о неопротестантској идеји Америке као обећане земље. Континенталне енергије сливају се у теолошку конструкцију. Уколико бисмо неке термине тог мистичног америчког протестантизма прихватили не као реторичке метафоре већ као прецизне формулације есхатолошких конструкција, могли бисмо се суочити са сасвим неочекиваном и алармантном сликом. На пример, сам Џорџ Вашингтон је изјављивао: „Сједињене Државе су Нови Јерусалим, Божјим Промислом предодређене да буду територија на којој човек мора достићи свој целовити развој, где се наука, слобода, срећа и слава морају ширити мирним путем.” Важно је истаћи идеју о „Новом Јерусалиму” која из уста једног хришћанина (чак и протестантског) неминовно асоцира на Апокалипсу и последњу фазу есхатолошког сценарија: на силазак с Неба духовног „Града Господњег”, „Новог Јерусалима” (*Откровење светог Јована Богослова*, 21; 10–27). Џон Адамс је, пак, јасно одредио глобализам америчке мисије, називајући САД „врлом и чистом републиком чија се мисија огледа у владавини над Светом и успостављању људског савршенства”.

Данас је тај особени „патриотизам” стекао нову енергију захваљујући развоју телевизије, што је довело до настанка феномена телевизијског проповедништва који је Исидро-Хуан Паласиос дефинисао као „електронско хришћанство”. Познати телеповедник Џери Фолвел, на пример, формулише америчку идеју на следећи начин: „САД и њена нација, благословена Свевишњим Богом као ниједна друга на Земљи, тренутно су нападнуте изнутра и споља ђаволским плановима који могу довести до уништења америчке нације. Ђаво је тако започео битку против Божје воље, воље која је, попут древног Израилља, уздигла САД изнад свих осталих земаља...” Ти теолошки мотиви протестантске есхатологије својствени су и америчким председницима. Реган је 1984. изјављивао: „Не верујем да би Господ, који је благословио ову земљу као ни једну другу, желео да једног дана будемо принуђени на преговоре услед сопствене слабости.”

Ако се симболичка улога Трансатлантиде не посматра у њеном надвременском, надисторијском комплексу, тај месијански занос остаће несхватљив, па све размере духовне обмане које стоје иза њега неће моћи да буду процењене и схваћене у правој мери. Уопштено говорећи, овде је, као и у свим есхатолошким пародијама, реч о премештању духовног Златног доба (које ће наступити непосредно после Краја Историје) у временски период пре Краја Историје. Занимљиво, исто такво премештање дало је антихришћански карактер руском бољшевизму који је прогласио есхатолошко утемељење Раја на земљи. Најзад, треба истаћи још једну занимљиву сличност између ова два „Континента”: „континент Америка” такође садржи демонску црвену компоненту „континента Русије”, што су уочили многи истраживачи, историчари и политиколози. Рецимо, Жан Мари Доминак писао је у октобру 1970. у часопису *Еспри*: „САД су највећа комунистичка сила на свету.” Заиста, и утопизам, и есхатологизам, и пародија религиозности, у оба случаја су запањујуће слични, мада су САД и недавно срушени СССР званично били идеолошки непријатељи.

КОСМОС, БЕЛА ЗВЕЗДА И ЗАРУБЉЕНА ПИРАМИДА

Иста пародијска логика која материјалном нивоу приписује духовне реалитете, изопачујући самим тим сакрални смисао, присутна је и у техничком прогресу „америчког континента”, нарочито у једној веома важној области као што су космичка истраживања. Сама чињеница да су једино Американци слетели на Месец, где према најразличитијим традицијама обитавају душе предака, веома је симптоматична. Крајње је занимљиво да то нису успели совјетски космонаути, који такође припадају једној изразито есхатолошкој политичкој формацији. Између Зелене земље мртвих и Месеца, по езотеријској традицији, постоји непосредна веза која се може уочити и у савременој, објективној, материјалној и чисто профаној историји. Чињеница да су летови америчких астронаута свесно имали ритуално значење видљива је чак и у називу свемирског брода „Аполо”. Аполон је у најразличитијим традицијама древни, митски пратилац Дијане, односно Луне (Месеца). Штавише, неки астронаути понели су на Месец масонске прстенове, о чему је писала чак и совјетска штампа, што значи да уз сва остала догађања није пропуштен ни ритуални карактер. Ући у Месечеву сферу, у складу са масонским ритуалом, значи проћи кроз „Мале Мистерије”. Опет имамо симболички паралелизам: посвећење у „Мале

Мистерије” уздиже масона у такозвано „рајско, еденско стање”, враћа му духовну пуноћу својствену људима Златног доба. Но, у случају појединачне личности све ово се остварује на унутрашњем плану, микрокосмичком. Током космичког лета на Месец, ритуал добија макрокосмички, материјални, спољашњи карактер. И тада се сакрализује не само појединац, већ цео „континент” чији је он изасланик. Са симболичке тачке гледишта, међупланетарно путовање из Америке на Месец истозначно је путовању из „Америке” у „Америку”, али тај пародијски ритуал истовремено је оснажио и увећао мистично и месијанско самоосећање Америке у целости, као и америчког несвесног.

Такође, требало би истаћи да је масонска традиција у Америци веома укоренењена и развијена. Постоје концепције које инсистирају на јединствености и „изабраности” управо америчке масонерије у поређењу са осталим масонским гранама. У америчким ложама веома је раширена легенда која каже да су последњи „Витезови Темплари”, који су успевали да се неко време скривају од прогона француских монарха и католичких власти у Европи, на крају отишли у Америку са свим својим благом и светињама. Неки чак тврде да је у Америку пренет и Свети Грал.

У сваком случају, амерички масони су убеђени да се истински масонски „свештени центар” налази управо у Америци и да европска масонерија, „одвећ архаична и данас немоћна”, није ништа друго до остатак прошлости. Несумњиво је да су државни симболи САД масонски: бела звезда петокрака, симбол „Адама у Рају” (опет иста рајска тема), и зарубљена пирамида чији је врх одвојен од основе прстеном од 13 звезда, што симболизује 13 племена Израилевих (племе Јошуино често се симболично представља као двоструко племе, Јефремово и Манасијино, што даје 13 уместо 12 племена, по доктрини масонске аритмологије). Зарубљена пирамида има прилично негативно симболичко значење: представља хијерархију лишenu свог сакралног врха, свог сакралног центра. Могуће је да је у почетку овај амблем изражавао антиауторитарну и антимонархијску тежњу политичког система САД – непостојање Једног Владара који је изнад Парламента – али симбол се никада не своди на своје чисто амблематске функције, већ иде много даље у свом значењу. Тако, зарубљена пирамида садржи у себи идеју непотпуне иницијације, њене недовољности и прекида. Говорећи ритуалним масонским језиком, то се може тумачити као одсуство „Великих Мистерија” након проласка кроз „Мале Мистерије”. Скрећемо пажњу на ово, јер управо та недовршеност иницијацијског циклуса и представља најпотпунију карактеристику црне магије, како ју је схватала и схвата било која аутентична традиција.

ДАРОВИ СВЕТА ПРЕДАКА

Мирча Елијаде и други научници који су проучавали структуре архаичних веровања подробно су анализирали логику такозваних „карго-култова”, меланезијских религија есхатолошког карактера које укидају сва претходна религиозна правила. (Меланезија, по грчкој етимологији, значи *црно острво* или *острво црних* – пр. ур.) Баве се углавном доласком нарочитог „месијанског” доба у којем ће, по њима, бити дозвољен промискуитет, бескрајна алкохолна екстаза и ленствовање, а оно би било најављено „повратком мртвих” из Америке, у огромним бродовима, руку пуних поклона. Проучавање ових „култова” претежно се сводило на њихову симболичку позадину, не и на рудименте несвесних архетипова заборављене сакралне географије. Важно је нагласити да припадници „карго-култова” имају потпуно амбивалентно држање према савременим белим Американцима. С једне стране, сматрају их узурпаторима блага које „стварају” преци самих домородаца и њихови богови; с друге стране, исти ти припадници поменутих „култова” почињу да имитирају Американце у неким облицима њиховог понашања, начина живота, навика, ставова. Изразито узурпаторски однос „Американаца” према „аутентичним” становницима Земље мртвих, вероватно, приморао је потоње да са њима успоставе непосредан контакт. Уопштено, комплекс „карго-култа” претпоставља скори долазак „Златног доба” и почетак апсолутног обиља које ће надмашити све замисливе размере.

Елијаде упућује на заједничке елементе свих „карго-култова”, чији је сценарио, са незнатним варијацијама, исти и код афричких племена, и код Хиндуса, и код народа Океаније... „Карго-култ” тако постаје прилично универзални есхатолошки садржај, својствен дубинским несвесним структурама, извесном примитивном сакралном знању које се после хиљада година спустило у сферу психичког и рудиментарног. Но, није тешко пронаћи облике овог истог садржаја и међу цивилизованијим народима, као на пример међу Русима. Њихов специфични „карго-култ”, у большевичкој варијанти, подробно је описао дубокоумни руски писац мало познат на Западу, Андреј Платонов, у свом роману *Чевенгур*, у причи *Јама за темељ* и другим делима. Понекад се има утисак да су Платоновљева дела само илустрације архаичног „карго-култа”. Међутим, ако се вратимо карго-култовима Меланезије, морали бисмо додати да се улога „Америке” у њима не исцрпљује пуким конвенционалним именовањем далеке „земље белих људи”, већ одговара потпунијој и подробнијој сакралногеографској слици.

„Карго-култ” је још једна компонента „Земље мртвих”, „Мистичне Америке”,

Трансатлантиде. Аутохтона свест неамеричких територија – истргнута из аутентичне, вертикалне есхатолошке перспективе, и с изгубљеном својом метафизичком вредношћу – чини сличну замену попут оне која се одвија у самој америчкој свести: духовно се спушта у материјално, онострано своди на онострано. Само то, и ништа друго, објашњава сложени став азијских, афричких, аустралијских и делимично европских народа и етничких скупина према „американизму” и његовим поборницима. С друге стране, „американисти” изазивају антипатију, одбојност, жељу да се спречи њихов утицај (понекад, чак, да се „разобличе”, „извласте”, „експропришу”...). Али магијско присуство „мртвих предака”, оличених у Американцима, представља гаранцију њиховог материјалног успеха и изазива неутаживу жељу за опонашањем. Занимљиво је да сваки корак који аутохтони народи учине ка активирању есхатолошког комплекса карго-култова неумитно изазива „сексуалну револуцију”. Њу не срећемо само код острвљана и „примитивних” племена, већ и на нивоу потпуно „цивилизованих” држава. Наведимо примере порнографског „бума” у Кини током економских реформи 80-их година (периода побољшања односа са Америком), большевички аморализам 20-их година, „сексуалне револуције” у савременој прозападњачкој Индији... Важно је такође истаћи да читав спектар карго-култизма избија и у СССР-у у доба „перестројке”, где амерички фактор делује неодољиво и магијски, стварајући паразитизам, слепо дивљење и есхатолошку наду својствене поменутом „култу”. Али, у исти мах, то рађа и потмулу слутњу да су се Американци обогатили на рачун предака других народа (на пример, „опљачкавши Русију”), те би им аутохтони народи морали наплатити сва та чуда технике и бљештаву раскош који им припадају на основу тотемског права. Гајдар Џемаил једном је оштроумно рекао да „сиромашна” домородачка крајност есхатолошке свести (Платоновљева *Јама за темељ*) тачно одговара „богатој” крајности истог комплекса: америчком сну о „светлом граду који на гори стоји”. Могло би се рећи да аутохтони народи у свом „карго-култистичком” заносу практично неће да чују позитивне, конструктивне и рационалне разлоге и аргументе, већ падају под утицај хиљадугодишњих несвесних енергија. Те несвесне енергије буде се у одређеним епохама као одговор на тајне знаке које су им упутили дошљаци из „Зелене земље” Запада.

Потврда такве поделе улога у псеудоесхатолошком суочавању несвесног два континента лежи у занимљивој чињеници да је у последњих 100-150 година у свим западним областима планете најкарактеристичније стање било управо стање ишчекивања (често праћено фрустрацијом и предосећањем некакве катастрофе). Стање је очигледније што је народ архаичнији и више урођен у властито несвесно. Истовремено, то осећање потпуно је непознато Американцима који су, напротив, углавном задовољни актуелним стањем ствари и безгранично верују у прогрес и „срећан крај”. Штавише, у свом садашњем комфору препознају перспективе његовог бескрајног трајања, скопчаног са успехом глобалног ширења свог утицаја и испуњењем своје мисије која се огледа у доношењу „чаробних дарова” са жељеном америчком етикетом. У одређеном тренутку, ишчекивање и узнемиреност аутохтоних народа поистовећују се са америчком „понудом”, уз коју увек иде америчка самоувереност (понекад праћена и извесним војним или економским притиском Америке која се брине о извозу свог „спасоносног” модела). Из

тога настају извитоперени и противречни културни и политички облици са упадљиво израженим карго-култистичким обележјем.

ПОТОНУЋЕ АМЕРИКЕ

Разматрани аспекти сакралне географије америчког континента у вези са актуалном геополитичком стварношћу САД, могли би, несумњиво, бити употпуњени додатним анализама симболичког и есхатолошког карактера. Сматрали смо, међутим, да је било најважније изложити ону перспективу која би осветлила најтајније, најскривеније и најзлокобније аспекте поменутог проблема. Желели бисмо да истакнемо још нека запажања како бисмо овај део излагања привели крају и, уједно, да не бисмо оставили утисак како не постоји ништа треће ван двеју крајности лажне геополитичке есхатологије (карго-култизам и американизам).

Прво, несвесне архетипове, повезане с временском и просторном структуром сакралног Космоса, треба посматрати у светлости истинске ортодоксне метафизичке Традиције. Она је једина у стању да стварима одреди њихово право место унутар божанског поретка. И обрнуто, ако остану у равни несвесног, ови архетипови, будући да су моћни и делотворни, увек могу повући не само појединце, већ и читаве нације, расе и цивилизације ка непредвидљивим и кобним последицама. Парафразирајући познату изреку, могли бисмо рећи да је „пут до пакла поплочан несвесним архетиповима”. И то је тачно како у случају поборника „карго-култова”, тако и у случају „американиста”. Но да би се схватила метафизичка Традиција, способна да једним зраком Божанске Промисли обасја све бездане психичког, треба смоћи снаге за духовни и интелектуални подвиг нечувен у нашим приликама. Само тако можемо збацити са себе омчу неутемељених догми материјалистичког и профаног мишљења, својственог већини наших савременика, а да истовремено не упаднемо у хаос окултизма или неоспиритуализма. Најбољи и једини пут ка том циљу је прихватање традиционалне религије и решеност да се интелектуалном, ритуалном и духовном праксом продре у њене скривите, езотеријске аспекте, у њене тајне. У томе ће нам, несумњиво, најдрагоценију помоћ пружити дела савремених традиционалиста, на првом месту дела Ренеа Генона.

Само усредсређење на потпуно веродостојни, апсолутно религиозни и чисто метафизички приступ извешће нас ван домашаја опасних и мрачних енергија савременог апокалиптичног света.

Друго, треба имати у виду да су на религиозном плану две традиције најмање подложне утицају „Зелене земље”. Реч је о веродостојном хришћанству (протестантизам, православни и католички модернизам и секте, разуме се, ту не спадају) и веродостојном исламу, који је, уз то, много стабилнији на геополитичком плану. У сваком случају, метафизичко и вертикално усмерење ових двеју религија, под условом да се ослободе свих савремених примеса и архаичних асоцијација, довољан су залог њихове духовне аутентичности. Међутим, потребно је да обе религије појасне своје геополитичке аспекте (у исламу је то очигледно, у хришћанству не) и јасно истакну њихову неспојивост са дијалектиком читавог спектра односа између „Земље мртвих” и њених карго-култистичких слугу или опонената.

И треће, неопходно је формулисати чисто геополитички, ванрелигиозни концепт „евроазијског блока” (*Kontinentalblock*, како се некад говорило). Блока који би евроазијске народе и државе ујединио у независан комплекс, стран архаичној и карикатурално-есхатолошкој парадигми која је данас наметнута целом свету. Због чињенице да је социјалистички систем сравњен за сва времена, режим који влада у овој или оној земљи више није од пресудне важности. На глобалном плану много је важнији став сваке државе и сваког народа према „васкрслој Атлантиди” и њеној мисији. Зато концепт Евроазије етноса или евроазијског заједничког дома – са изразито антиатлантском усмереношћу у правцу повратка властитим материјалним, економским, религиозним и духовним упориштима – у овом тренутку није утопијски, сулуд или апстрактан подухват као што би могло изгледати. Зар је вера у „мртве претке – творце кока-коле” реалнија и објективнија? А што се тиче америчког континента, период његове експанзије, на основу одређених цикличних законитости, биће напет, буран, пун забрињавајућих догађаја и потреса, али изузетно кратак. Ера „Водолије” (чији су почетак мистици „Новог Јерусалима” пожурили да прогласе) још није наступила, али ће заиста наступити. Њен почетак биће најављен озбиљним географским катаклизмама. Ко зна не чека ли можда „Зелену земљу” Америку иста судбина каква је у давнини снашла један други континент који се такође налазио у Атлантику?

<

(Извор: Александар Дугин, *Ново хиперборејско открочење*, изабрани списи, том I, уредник Бранислав Матић, превод Зоран Буљугић, СКЦ, Београд, 1999, стр. 152-165. Обрада и опрема: „Нација Прес”)

Објављено: субота, 30. април 2016, 21:03h